

"Hayat içinde bir sinema izleyicisi gibi dolaşıyorum"

"Mutsuz Palyaçolar Örgütü"
Neslihan Önderoğlu
Güneşiği Kitaplığı
Fiyatı: 14 TL

Neslihan Önderoğlu, "Mutsuz Palyaçolar Örgütü" isimli öykü kitabında okuru farklı acılarla baş etmeye çalışan gençlerin hayatlarına davet ediyor.

ÖZGE KARA

İlk kitabı "İçeri Girmez Miydiniz?" ile 2013 Haldun Taner Öykü Ödülü'ne değer görülen ve böylece edebiyat dünyasına sağlam bir giriş yapan Neslihan Önderoğlu, Güneşiği Kitaplığı'ndan yayımlanan "Mutsuz Palyaçolar Örgütü" adlı yeni öykü kitabıyla okurunun karşısına çıktı. Adından da anlaşılabilirliği üzere, neşeli öyküler vaatmiyor "Mutsuz Palyaçolar Örgütü". Aksine okuru hayatın farklı alanlarında darbe almış gençlerin yaşamlarına davet ediyor. Her birinin hikayesini eşitlik, dostluk, paylaşma, cesaret, ayrılık, vicdan gibi kavramlar etrafında dönerek anlatıyor. Yer yer göndermeler yaparak, yer yer de vurucu sözler eşliğinde tartışıyor olanları. Önderoğlu ile bir araya gelip "Mutsuz Palyaçolar Örgütü" ve öykü türü üzerine konuştuk.

● **Öykülerinizden birinde de dediğiniz gibi okuru, başkalarının acılarına ortak ederek onun kalbini yumuşatmayı mı amaçladınız?**

Günlük hayatımızda o kadar acı olaya tanık oluyoruz ki... Bunlar biriktikçe biz de duyarsızlaşıyoruz. Onlar için üzülmemeye, acı çekmemeye başlıyoruz. Haberler televizyonun ekranından duvarlara çarpıyor ve yok oluyor, ama onların tortusu içimizde birikiyor. İşte o içimizde biriken taşları, acıları dökebilmek için birinin bizi sarsması gerekiyor. Benim de bu kitapta yapmak istediğim şey buydu aslında.

● **Söz konusu çocuk ve gençlik edebiyatı olduğunda neşeli karakterler ve mutlu sonlara alışkınız biz. Fakat "Mutsuz Palyaçolar Örgütü" böyle bir kitap değil...**

İçinde bulunduğumuz çağ, gerek Türkiye gerek dünya açısından çok da parlak bir dönem değil. İnsanlığın çok iyi bir yerlere gittiğini düşünmüyorum ben. Bu kitapta yazdığım şeyler de gençlerin birebir yaşadığı şeyler. Şüphesiz komik ve keyifli şeyler de yazılabilir. Fakat ben farklı bir şey yapmak istedim. İnsanların görüp de görmezden geldiği, duyup da

duymazdan geldiği şeyleri birazcık hatırlatmak istedim.

● **Çocukların gözünde hayatı çok fazla olumsuzlamak gerekiyor belki. Nihayetinde bizler de Ömer Seyfettin'in "Kaşığı"sını okuyarak büyüdük.**

Kesinlikle. Bizim çocukluğumuzda da Kemalettin Tuğcu okunurdu mesela. Aslında ben yazarken de düşündüm bunu: Acaba Kemalettin Tuğcu tadında bir öykü kitabı mı çıkıyor, diye. Çünkü ben de onun gibi hüznü şeyler yazıyorum.

● **Anlattığınız hikayelerin ağırlığına karşın diliniz oldukça duru. Bu da yine bilinçli bir tercih mi?**

Öykülerimde sade bir üslup tercih ettiğim doğru. Yetişkinler için yazdığım öykülerde de yalın bir dil kullanıyorum. Ben anlatılan hikayenin dilden daha önemli olduğunu düşünürüm. Kurguyu hiçe sayan, sadece dile dayanan metinler hoşuma gitmiyor. Dil ustalığı önemli tabii fakat sadece buna önem verildiğinde anlatılan hikayenin arkaplanda kaldığını düşünüyorum.

● **"Mutsuz Palyaçolar Örgütü"ndeki öyküler art arda okuması zor öyküler. Vurucu sonları sebebiyle belki de...**

Evet ama aslında öykü okumak böyle bir şey. Ben hayatımda hiçbir zaman iki öyküyü üst üste okumadım, mutlaka arada bir soluklanma ihtiyacı duyarım. Çünkü insan beyni üst üste okunan öyküleri devamlı bir metin, bir roman gibi algılıyor ve bir olaydan diğerine geçerken zorlanıyor. Bu yüzden ben okurlarıma öyküler arasında mutlaka bir ara vermelerini tavsiye ederim. Birisi bana "Kitabınızı bir gecede bitirdim," dediği zaman ben "Eyyvah," diyorum. Çünkü öykünün farklı bir okuma disiplini var.

● **"Kendi Gelen" adlı öykünüzde bir karakteriniz aracılığıyla "Bir yazarın kabulü en çok okurun vicdanından geçer," diyorsunuz. Bir yazar olarak okurun vicdanında kabul gör-**

"Öykü ustalık isteyen bir tür"

● **Senaryo, roman gibi farklı türlerde metinler yazsanız da öykü türüyle öne çıkan bir yazar oldunuz. En başından beri öyküde sizi çeken ne oldu?**

Öncelikle hiçbir yazar "Sırf öykü yazacağım", "Roman yazacağım," ya da "Şiir yazacağım," diye kendini kısıtlamamalı. Şu an öyküyü tercih etmemin nedeni anlatmak istediğim çok fazla şeyin olması. Bir gün daha ayrıntılı anlatmak istediğim bir konu olabilir, ki şu an tam da öyle bir metin üzerinde çalışıyorum. Ama şunu da söylemeliyim ki yazmaya başladığım dönemlerde öykü benim için çok önemliydi. Her zaman da favorim olarak kalacak. Çünkü öykü çok ustalık isteyen bir tür. Çok kısıtlı bir alanda o ustalığı göstermek zorundasınız. Hata belli eden bir kumaş düşünün... Onu ölçüp biçmek ne kadar zordur. Çünkü her türlü potu belli eder. Öykü de öyle... Hatayı tolere etmeyen bir tür öykü. Bu yüzden de öykünün bendeki yeri her zaman ayrı olacak. ■

mek gibi bir gayretiniz var mı?

Mutlaka. Tarih boyunca yönetimlerin hoşuna gitmeyen, tü kaka denilen yazarlar oldu, ama her şeye rağmen çok büyük okur kitlelerine ulaşabildiler. Çünkü aslında o okurların vicdanlarına ulaşabildiler. Bir de sabun köpüğü gibi sönüp gidenler oldu. Demek ki bunların ayrımını yapan bir kriter var. Edebiyatta kalıcılık önemli ve bu stratejilerle belirlenebilecek bir şey değil, tamamen okurun vicdanının belirlediği bir şey.

● **Bir hikaye sizde nasıl gelişiyor?**

Ben hayat içinde bir sinema izleyicisi gibi dolaşıyorum hep. Sürekli gözlem yapmaya çalışıyorum. Bu rutin içinde aklıma takılan bir şeyler oluyor. Bunlar bir fikir oluşturuyor. Bir taraftan günlük hayatıma devam ederken, mesela yemek yaparken, araba sürerken bir taraftan beynimin arkaplanında sürekli bu fikri düşünüyorum. Onu besleyebilecek malzemeler toplamaya çalışıyorum. Böyle böyle o fikrin etrafında bir koza örülüyor. Sonra da işin matematik kısmı devreye giriyor, yani topladığım malzemeyi kurgulama kısmı...

FOTOĞRAF: DEVRİM ÇIRPAN